

Juni 2014

Skoler

Skoleforvaltningen
Godthåbsgade 8
9400 Nørresundby
skole-kultur@aalborg.dk

Init.: lkc

Sagsnr./Dok.nr.

2013-14854/
2014-97619

Afrapportering temagruppe 5 - Evaluering

Temagruppens sammensætning:

Formand	Lene Hvilsom Larsen	Skoleleder Mellervangskolen
Koordinator	Lisa Krogh Christensen	Konsulent Skoleforvaltningen
	Lars Tybjerg Mølgaard	Skoleleder Gug Skole
	Lise Brønnum	Skoleleder Tylstrup Skole
	Britta Jordansen	Viceskoleleder Gudumholm Skole
	Ann Christina Raunsbæk	Skoleleder Nibe Skole
	Jonna Nygaard	Psykolog PPR
	Mogens Klitgaard	Psykolog PPR
	Henrik Kold Christensen	Pædagog Nr. Uttrup Skole
	Ann Betina Melgaard Hoseini	Pædagog Løvvangskolen
	Maria Gram Nielsen	Lærer Ulsted Skole
	Lise Bech Andersen	Lærer Stolpedalsskolen

Resumé af afrapportering:

Temagruppe 5 har haft til opgave at undersøge og komme med forslag til, hvordan evaluering kan anvendes til at understøtte den enkelte elevs læring, og hvordan evaluering kan medvirke til, at der følges op på folkeskolens resultater både på elevniveau, personaleniveau, skoleniveau og kommuneniveau. Derudover har temagruppen fået til opgave at lave indstillinger til Skoleudvalget omkring kommunale mål og principper for evaluering.

Gennem processen er temagruppens opgave blevet ændret i forhold til det oprindelige kommissorium. Det betyder bl.a., at de kommunale mål, temagruppen skulle have arbejdet med, er blevet en del af den kommende visionsproces, og at temagruppen har fået til opgave at udarbejde principper for evaluering. Afrapporteringen afspejler derfor ikke på alle punkter temagruppens kommissorium.

Temagruppen har afholdt 6 møder, hvor det bl.a. har været drøftet, hvordan evaluering bliver en kilde til læring og udvikling på alle niveauer fra eleverne til politikerne i Skoleudvalget. Formand og koordinator har desuden gennemført 9 fokusgruppeinterviews med forældre, pædagoger, lærere, skoleledelser, konsulenter m.v.

Temagruppen har lavet de anbefalinger omkring kommunale mål og principper, der fremgår af skemaet herunder. Derudover har temagruppen udarbejdet eksempler på, hvordan evaluering af eleverne kan understøtte, at elevernes faglige niveau løbende forbedres, hvordan forældre kan blive aktive medspillere i forhold til elevernes læring, hvordan medarbejderne kan arbejde med redskaber som nationale test og elevplaner, hvordan skoleledelsen kan understøtte medarbejderne og følge op på skolens resultater samt hvordan Skoleforvaltningen og Skoleudvalget kan understøtte skolerne og følge op på de nationale mål. Desuden har temagruppen set på, hvilke foranstaltninger, der kan iværksættes for de elever, der ikke består folkeskolens afgangsprøver i dansk og matematik.

Temagruppens arbejde er samlet op i en evalueringsmodel, der viser, hvilke data der bruges på hvilke niveauer, og hvilken form for feedback der kan anvendes i forbindelse med opfølgningen på disse data.

Afrapportering temagruppe 5 – Evaluering

Indledning

Folkeskolereformen opstiller nationale mål for folkeskolen. Der bliver samtidig lagt vægt på, at folkeskolen fremover skal styres på baggrund af mål og evalueringer. Løbende fokus på kontinuerligt at blive bedre forudsætter en systematisk og kvalificeret dialog om folkeskolernes evaluering og kvalitetsudvikling på alle niveauer. Det stiller store krav til både den måde der evalueres på, og den måde evaluering anvendes på.

Folkeskolereformen har tre hovedformål:

Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan

- Mindst 80% af eleverne skal være gode til at læse og regne i de nationale test.
- Andelen af de aller dygtigste elever i dansk og matematik skal stige år for år.

Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater

- Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test for læsning og matematik skal reduceres år for år.

Tilliden til og trivlsen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

- Elevernes trivsel skal øges.

De nationale mål kan suppleres på kommune- og skoleniveau. På baggrund af de nationale mål skal regeringen, kommunerne og folkeskolens øvrige parter hvert år følge op på folkeskolens resultater, og om der er behov for justering af indsatsen.

Temagruppens opgave

Temagruppen har haft til opgave at undersøge og komme med forslag til, hvordan evaluering kan anvendes til at understøtte den enkelte elevs læring, og hvordan evaluering kan medvirke til, at der følges op på folkeskolens resultater både på elevniveau, personaleniveau, skoleniveau og kommuneniveau. Opgaven er fordelt på forskellige niveauer: Elever, forældre, personale, skoleledelsen, Skoleforvaltningen og Skoleudvalget.

Gennem processen er temagruppens opgave blevet ændret i forhold til det oprindelige kommissorium. Det betyder bl.a., at de kommunale mål, temagruppen skulle have arbejdet med, er blevet en del af den kommende visionsproces, og at temagruppen har fået til opgave at udarbejde principper for evaluering. Afrapporteringen afspejler derfor ikke på alle punkter temagruppens kommissorium.

Temagruppens arbejde

Temagruppen om evaluering har i løbet af skoleåret 2013-14 afholdt 6 møder. På to af møderne har der været oplæg, det ene omkring John Hatties teori, det andet om Skolerådets anbefalinger omkring evaluering i folkeskolen. Der har desuden været gennemført 9 fokusgruppeinterviews med lærere, pædagoger, vejledere, LP skoler, PALS skoler, PPR, skoleledelser, konsulenter og forældre.

På møderne har gruppen drøftet, hvordan evaluering bliver en kilde til læring og udvikling på alle niveauer fra elever til politikerne i Skoleudvalget. Gruppen har taget udgangspunkt i, at undersøgelser har vist, at evaluering i folkeskolen i høj grad af lærerne opfattes som adskilt fra undervisningen, og derfor ikke bruges fremadrettet som et værktøj i den enkeltes planlægning og gennemførelse af undervisningen. Gruppen har bl.a. derfor fokuseret på, hvordan evaluering bliver et værktøj til læring og udvikling på alle niveauer hos elever, lærere, pædagoger, skoleledelser, i Skoleforvaltningen og i Skoleudvalget.

Tids- og handleplan for temagruppe 5

Tid	Aktivitet
19. september 2013	Møde i temagruppen. Præsentation af temagruppens medlemmer, organisering og opgave. Kommissorium.
1. oktober 2013	Møde i temagruppen. Oplæg v/ Lise Bech Andersen om John Hattties teori + temadrøftelser.
21. oktober 2013	Møde i temagruppen. Oplæg v/Grethe Andersen om hvordan Rådet for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen ser på evaluering i folkeskolen + temadrøftelser.
7. november 2013	Møde i temagruppen. Drøftelse af afrapportering + temadrøftelser.
16. januar 2014	Møde i temagruppen. Drøftelse af indstilling vedr. kommunale mål.
4. februar 2014	Skoleudvalget behandler temagruppens anbefalinger om kommunale mål.
Februar-marts 2014	Fokusgruppeinterviews med forældre (FRO), lærere, pædagoger, vejledere, skoleledere, konsulenter, PPR, PALS skoler og LP skoler om emner i temagruppens kommissorium.
April 2014	Sammenskrivning af interviews.
April 2014	Udsendelse af interviewmateriale og afrapportering til temagruppen.
Maj 2014	Udarbejdelse af principper for evaluering på baggrund af temagruppens arbejde og interviews.
27. maj 2014	Sidste møde i temagruppen med behandling af principper for evaluering.
12. juni 2014	FL behandler afrapportering fra temagruppen.
17. juni	Skoleudvalget behandler temagruppens forslag til principper for evaluering.

Elevplaner, undervisningsmiljøvurderinger og kvalitetsrapporter

Som en del af evalueringen i folkeskolen er det lovpligtigt for skoler og kommuner at udarbejde elevplaner, undervisningsmiljøvurderinger og kvalitetsrapporter. Disse 3 redskaber er efter vedtagelsen af folkeskolereformen fortsat lovpligtige, hvorfor de også fremover bliver vigtige brikker i evalueringen i og af folkeskolen. Da udformningen af elevplaner, undervisningsmiljøvurderinger og kvalitetsrapporter er under revision i Undervisningsministeriet, har arbejdsgruppen ikke udarbejdet forslag til indhold og udformning af disse redskaber. Når redskaberne er udarbejdet, kan det derfor blive nødvendigt at justere de anbefalinger, arbejdsgruppen er kommet frem til. Der er på nuværende tidspunkt ikke fra Undervisningsministeriets side sat tid på, hvornår redskaberne forventes at være færdigudviklede.

Opbygning af afrapporteringen

For hvert niveau i temagruppens kommissorium bliver der præsenteret en række eksempler fra temagruppens arbejde. Herefter præsenteres de anbefalinger, styregruppen har sendt til behandling i Skoleudvalget. Til sidst præsenteres en model for, hvilke data, der fremover foreslås tilgås de forskellige niveauer og hvilke former for feed-back, der foreslås anvendt mellem niveauerne. Feed-back på alle niveauer har til formål at sikre læring og udvikling på baggrund af de data, der bliver produceret.

Overordnede betragtninger fra temagruppen

Det er grundlæggende arbejdsgruppens opfattelse, at formålet med evaluering er at skabe læring og udvikling på det område, der evalueres.

Elever

Evaluering af eleverne skal understøtte, at alle elevers faglige niveau løbende forbedres. Med indførelsen af læringsmål bliver det endnu vigtigere løbende at kunne følge den enkelte elevs udvikling. Samti-

dig skal elevinddragelsen styrkes. Derfor er det vigtigt at se på, hvordan man løbende kan følge op på elevens faglige udvikling og trivsel, og hvordan eleven kan inddrages i dette arbejde.

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Elevsamtaler
- Selvevaluering
- Elevplan som dynamisk værktøj, hvor eleverne inddrages
- Elevinddragelse i læreprocessen
- Logbog
- Alle skal være aktive i egen målsætning og evaluering, det gælder både for elever, lærere/pædagoger og skoler
- Evaluering skal være løbende
- Evalueringen skal lægge op til et fokus der er fremadrettet på elevens/lærere/pædagoger og skolens udvikling frem for en status og et bagudrettet fokus
- Elevplanen skal være et dynamisk redskab, der giver mulighed for at inddrage elever og forældre i arbejdet med elevens mål og målopfyldelse, samt som et planlægnings- og evalueringsværktøj for skolen og skolens personale.
- Skole-hjem samtaler
- Kontaktlærer

Forældre

Forældrene er en ressource, der skal bidrage til skolens virke. Forældrenes aktive deltagelse er en forudsætning for en god skolegang. Folkeskolereformen betyder bl.a., at der skal opstilles principper for forældrenes ansvar i samarbejdet med skolen. Læringsmålene skal bl.a. understøtte, at forældrene er aktive medspillere i forhold til elevernes læring. Temagruppen skal komme med anbefalinger til, hvordan dette kan lykkes.

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Elevplan som redskab, hvor forældre og elever indgår i arbejdet med de individuelle mål
- Skole-hjem samtaler
- Opstilling af mål for forældrenes arbejde med elevens mål
- Forældre skal være med til at sætte mål for eleverne
- Differentieret henvendelse til forældre
- Opstilling af forventninger til forældrene
- Forventningsafstemning
- Den gode klasse
- Åben skole arrangementer

Personale

Læringsmålene skal understøtte lærernes daglige arbejde med planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen. Folkeskolereformen betyder, at medarbejderne på skolen løbende skal opstille læringsmål for den enkelte elev og følge op på dem. De redskaber, der nationalt bliver stillet til rådighed for lærerne i denne forbindelse er nyudviklede nationale test og elevplaner. Hvordan kan disse redskaber bruges, og hvad skal der ellers til, for at redskaberne kan anvendes både pædagogisk og som opfølgning fra skoleledelsen? Hvilke andre redskaber kan anvendes?

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Fokus på at undervisningen skal udvikles
- Vejledning i undervisningen
- Vejledere på klassekonferencer

- Supervision
- Dialog mellem ledelse og vejledere
- Observation og feed-back
- Fælles vejleder for flere skoler
- Nationale test og trivselsmålinger tages løbende op i team
- Vejledere anvendes i forbindelse med tolkning og analyse af data og udarbejdelse af handleplaner for den enkelte elev
- Nationale test som del af teamsamarbejdet

Skoleledelsen

Skoleledelsen skal i langt højere grad styre gennem mål og evalueringer. Det betyder, at ledelsen skal have mulighed for at følge skolens resultater på udvalgte parametre, så ledelsen kan følge op på de resultater, der skabes på skolen samt understøtte medarbejderne i arbejdet med at nå målene.

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Klassekonferencer
- Teamudviklingssamtaler
- Medarbejderudviklingssamtaler
- Observation i klasser og DUS
- Supervision
- Kollegial sparring
- Brug af vejledere
- Analyse af afgangsprøver og feedback

Skoleforvaltningen/Skoleudvalget

Det er Skoleudvalgets og skoleforvaltningens opgave at følge op på udviklingen på skolerne i Aalborg Kommune. Der skal på kommunalt plan følges op på de nationale mål, og forvaltningen skal understøtte skolerne i arbejdet med at nå målene.

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Tydelige og kendte forventninger til skolerne, der viser retning
- Skolernes resultater skal bruges til at forbedre praksis
- Lytte til og handle på evalueringer
- Dialog om evalueringsresultater
- Samtaler
- Tilbagemeldinger og opfølgning fra forvaltningen
- Spredte erfaringer fra andre skoler i kommunen
- Kvalitetsrapport
- Skoleplan
- Klimamåling
- UMV
- Nationale test
- Afgangsprøver
- Korps af vejledere, der kan bistå, når en skole ikke lever op til målene
- Forvaltningen skal støtte med team, der kan støtte og udvikle
- Kvalitetssamtaler
- Udviklingspunkter for skolen

Hvilke foranstaltninger kan der iværksættes for de elever, der ikke består folkeskolens afgangsprøver med 2 i dansk og matematik?

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Fokus på eleverne lang tid før afgangsprøven. F.eks. krav om at lave handleplaner på et bestemt klassetrin for elever i fare for ikke at opnå karakteren 2 ved afgangsprøven
- Samarbejde med Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Der skal være ressourcer til at gøre noget ud over i skolen.
- Understøttende undervisning skal være med til at hjælpe disse børn.
- Vi skal blive bedre til at udnytte de muligheder der er for støtte i forbindelse med afgangsprøver. Evt. kurser om støttemuligheder for lærere i udskoling
- Sikre fortsat brug af hjælpemidler i overgange mellem afdelinger
- Trivselspersonen kan følge eleven i overgangen efter folkeskolen
- UU vejlederne skal have ekstra forpligtelse omkring elever med under karakteren 2
- Erstatte noget af undervisningen med praktik

Øvrige problemstillinger

Temagruppen skal bl.a. undersøge, hvorvidt der er aspekter vedrørende temaet evaluering, der kræver særlige tiltag ift. specialområdet.

Forslag fra temagruppens arbejde:

- Individuelle undervisningsplaner bør være en del af eller have klar sammenhæng med elevens elevplan

Temagruppens anbefalinger til politisk behandling i Skoleudvalget

Mål

Anbefalinger:

- Antallet af mål der omhandler folkeskolen nedbringes betydeligt
- At der fokuseres på de nationale mål og ikke opstilles yderligere kommunale mål
- De mål der er gældende for folkeskolen samles løbende, så det er muligt for skolerne at bevare overblikket over, hvilke mål der skal arbejdes efter

Mål og principper for evaluering i Aalborg Kommune

Anbefalinger:

Formålet med evaluering i Aalborg Kommune er at skabe læring og udvikling.

Det betyder, at der på alle niveauer arbejdes ud fra følgende principper:

Evaluering er fremadrettet og lærende

Evaluering er et værktøj til at give indsigt og viden, der bidrager til, at vi løbende justerer indsatsen i forhold til de langsigtede mål. Resultaterne anvendes med henblik på at justere kommende praksis. Vi evaluerer for at blive bedre og gøre det bedre.

Evaluering er involverende

Vi skaber rammer for, at alle kan spille en aktiv rolle i egen målsætning og evaluering. Evalueringens resultater analyseres i dialog mellem de involverede parter. Lærings samtalen anvendes som redskab i lærings- og udviklingsprocesserne.

Der følges systematisk op på evaluering

Evaluering har værdi, når den viden der indsamles bruges. Vi følger op på evalueringsresultater med henblik på justering af indsatser. Evalueringer skal have værdi og give mening.

Evalueringsmodel

Nedenstående evalueringsmodel er udarbejdet med udgangspunkt i de drøftelser, der har været i temagruppen samt de foretagne interviews.

